

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 50Csp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520200825
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oxana Kovalová Báreková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1520200825.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred samosudkyňou JUDr. Oxanou Kovalovou Bárekovou v právnej veci žalobkyne: R.c, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie 250 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 250,- EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou 17.02.2020 (elektronicky 18.02.2020) sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 250 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa z dôvodu, že ako spotrebiteľ bol úspešný v predchádzajúcom spore 6Csp 20/2018 svojou žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 712,79 Eur. Odcitoval časť odôvodnenia rozsudku z 06.11.2019, v ktorom súd poukázal na nesprávnu RPMN, poplatok zahrnutý don výšky úveru a že úver bol preplatený o sumu 690,61 Eur, absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy spôsobujúcich bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. a zároveň odôvodnil výškou bezdôvodného obohatenia žalovaného sumou 690,61 Eur, ktorá predstavovala sumu, ktorú žalobca v predmetnom úverovom vzťahu preplatil úver.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení žiadal žalobu zamietnuť. Namietal, že z formulácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy vznik nároku na finančné zadostučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Z podanej žaloby nevyplýva ani preukázanie podmienok podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalobca ani neoznačil a ani nekonkretizoval, porušenie ktorého práva alebo povinnosti mu zakladá nárok, ktorý si uplatňuje podanou žalobou. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný napáda nielen dôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadostučinenie čo do jeho základu, ako aj čo do jeho výšky. Podaná žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorý by túto sumu odôvodnil. Z podanej žaloby nevyplýva pritom spôsob a ani vecné základy pre určenie požadovaného primeraného finančného zadostučinenia. Žaloba obsahuje nedostatky, ktoré neumožňujú vecne sa k jej obsahu vyjadriť, a pokiaľ

tak sa zamýšľa urobiť na pojednávaní, potom ide o postup porušujúci rovnosť strán, a tiež ustanovenia Civilného sporového poriadku, ktoré definujú čo všetko sa považuje za zmenu žaloby.

3. Žalobca sa prostredníctvom advokáta replikou vyjadril, že podmienky vzniku nároku sú naplnené, zotrval na svojej doterajšej argumentácii, a to aj s poukazom na rozhodnutia súdov ako aj NS SR, ktorými bolo spotrebiteľom úspešne domáhajúcim sa obrany svojho práva na súde vyhovené vo veci primeraného zadosťučinenia.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 6Csp/20/2018 a zistil tento skutkový stav:

5. Strany uzavreli dňa 29.09.2014 formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom. Žalobca čerpal úver 459 Eur za poplatok a úroky vo výške 690,61 Eur, keďže žalovaná preplatila úver o sumu 690,61 Eur ($1149,61 - 459 = 690,61$) a v skutočnosti zaplatila sumu 1 149,61 Eur.

6. Tunajší súd rozsudkom 6Csp 20/2018 zo dňa 06.11.2019 ustálil, že strany sporu uzavreli dňa 29.09.2014 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500082476, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver v deklarovanej výške 510 Eur, no v skutočnosti len 459 Eur na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Žalobkyňa sa zaviazala úver žalovanému splácať v 42 mesačných splátkach. Ročná úroková sadzba bola v zmluve uvedená vo výške 18,05 %, RPMN vo výške 26,01%, priemerná hodnota RPMN 44,06%. Celková splatná čiastka spotrebiteľom bola uvedená v sume 728,04 Eur. Poplatok za poskytnutie úveru bol určený na sumu 51 Eur. Toho istého dňa strany sporu uzatvorili Dohodu o poskytnutí služieb, na základe ktorej sa žalobkyňa zaviazala platiť žalovanému mesačne sumu 11,75 Eur. Spolu splátka úveru s platbou za služby podľa Dohody predstavovala sumu 27,87 Eur. Výška mesačnej splátky úveru predstavovala 16,12 Eur, z toho platba na istinu bola 12,14 Eur z toho na úroky 3,98 Eur. Dátum prvej splátky bol 01.11.2014 a dátum poslednej splátky 01.04.2018. Z rozpisu platieb žalobkyne, ktorý poskytol súdu žalovaný, súd zistil, že žalobkyňa v skutočnosti zaplatila na úver č. 8500082476 sumu 1.149,61 Eur. Úver jej bol poskytnutý celkom vo výške 459 Eur. Rozdiel predstavuje sumu 690,61 Eur. Súd v prvom rade uzavretú Úverovú zmluvu - Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluva o revolvingovom úvere, Oznamenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 5800082476 zo dňa 29.09.2014 podrobil kontrole spotrebiteľskej úverovej zmluvy, nakoľko v prípade, ak by poskytnutý úver nebolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov nevznikol by žalobkyni nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia. RPMN predstavuje celkové náklady spojené s úverom (napr. spotrebiteľským) alebo pôžičkou. RPMN je číslo vyjadrené v percentách, ktoré spotrebiteľovi umožňuje jednoduché porovnanie spotrebiteľských úverov a pôžičiek v predzmluvnej fáze. Do výpočtu sa zahŕňa nielen výška úrokovej sadzby, ale aj poplatky, ktoré sú spojené s úverom alebo pôžičkou. Pre spotrebiteľa je najvýhodnejším úverom alebo pôžičkou tá, ktorá má najnižšiu hodnotu RPMN (pri rovnakej sume úveru a dobe, na ktorú je poskytnutý). Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je definovaná v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských Vzorec na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov je obsiahnutý v prílohe uvedeného zákona. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a podobne. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že zahrnutie sumy 51,00 Eur poplatku za poskytnutie úveru do celkovej výšky úveru v zmluve je zavádzanie spotrebiteľa rovnako ako uvádzanie nesprávnej výšky RPMN skresľujúcej celkové náklady poskytnutého úveru. Súd zistil, že správna výška RPMN malo byť v Zmluve uvedená vo výške 36,31% za situácie, keď bola žalobkyni poskytnutá čiastka úveru vo výške 459 Eur, pri splátke 16,12 Eur mesačne počas 42 mesiacov. RPMN pri čiastke úveru 459 Eur a mesačnej splátke 27,87 Eur (aj za poskytnutú službu) počas 42 mesiacov malo byť správne uvedené vo výške 108,34 %. Súd dospel k záveru, že Úverová zmluva č. 8500082476 uzatvorená medzi stranami sporu obsahuje nesprávne uvedenú ročnú percentuálnu mieru nákladov v neprospech spotrebiteľa, čo v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch má za následok posúdenie poskytnutého úveru žalobkyni ako bezúročného a bez poplatkov. Úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov, ak súd zistí, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch alebo je v zmluve uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa, nakoľko citovaný zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok (náležitostí písomnej zmluvy), aby

úver bolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe vykonaného dokazovania po zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a po prihliadnutí na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd dospel k záveru, že žalobe nie je možné v celom rozsahu vyhovieť a žalovaného zaviazat' na vydanie bezdôvodného obohatenia v žalovanej výške. V skutočnosti žalovaná preplatila úver o sumu 690,61 Eur. (zaplatená suma žalobkyňou 1149,61 Eur mínus výška poskytnutého úveru 459 Eur rovná sa 690,61 Eur), preto súd vo zvyšku žalobu zamietol. Uvedený záver mal za následok vznik bezdôvodného obohatenia (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka) na strane žalovaného v sume, ktorú žalobkyňa splatila nad rámec istiny úveru. Je zrejmé, že žalobkyňa získala od žalovaného finančné prostriedky v sume 459 Eur. Rovnako bolo preukázané, že žalobkyňa splatila sumu vo výške 1149,61 Eur. Výška bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovaného tak predstavuje 690,61 Eur.

7. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.1.2020.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

13. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

14. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore

úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

15. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v už spomínanom rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktne držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

16. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenia práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

17. V tomto prípade súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 250 Eur, ktorú považuje za dostatočnú satisfakciu pre žalobcu a sankciu pre žalovaného. V tomto konaní si žalobkyňa uplatnila 250,- EUR ako sumu primeraného zadosťučinenia s odkazom na ustanovenie § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z., keďže veriteľ porušil svoju povinnosť a nezdržal sa používania neprijateľných podmienok, spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie predmetných povinností a medzi uvedeným existuje príčinná súvislosť, nakoľko spotrebiteľ bol v predmetnom konaní úspešný práve v dôsledku toho, že veriteľ porušil právne predpisy. Ďalšie podmienky na priznanie finančného zadosťučinenia zákon nevyžaduje, a takisto výška primeraného zadosťučinenia nie je zákonom stanovená, ale je ponechaná na rozhodovacu prax súdu. Súd sa stotožnil so žalobcom navrhovanou výškou primeraného zadosťučinenia vo výške 250,- EUR, ktorá predstavuje približne jednu tretinu z bezdôvodného obohatenia, ktoré bolo žalobkyni priznané v predchádzajúcom konaní na tunajšom súde v trvaní dvoch rokov spolu, s ktorým ako aj s týmto konaním mala žalobkyňa na uplatnenie a obranu svojho práva preukázateľne vynaložené náklady, ktorých výška ja adekvátne k výške primeraného zadosťučinenia. Preto sa súd stotožnil s takto navrhovanou sumou primeraného zadosťučinenia.

18. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania,

19. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.